

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1986/3
KARAR NO : 1986/3

ÖZET : Kıdem tazminatı alacağına tahsili istemiyle açılan davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : Mehmet Turgut Bozkurt, Mimar Sinan Mah. Fuzuli Cad. Başak Ap. No.26/17-KAYSERİ

Vekili : Av. Ahmet Demirkoparan-Av. Turgut Çiçek, Kayseri Barosu

Davalı : 80 No'lu Tarım Kredi Kooperatifi-KAYSERİ

K O N U : Davalı iş yerinde işçi statüsünde çalışan ve emekliye ayrılan davacı; kıdem tazminatının hesabında Toplu İş Sözleşmesi gereği kendisine devamlı olarak ödenen konut yardımı ve teşvik ikramiyesinin nazara alınmadığını, bu yüzden kıdem tazminatının noksan ödendiğini ileri sürerek noksan ödenen 275.369.50 lira kıdem tazminatı alacağına davalıdan tahsilini isteyerek davalı aleyhine 22-12-1983 günlü dilekçe ile Kayseri İş Mahkemesi'ne alacak davası açmıştır.

Kayseri İş Mahkemesi : 26-6-1984 gününde, 1983/446, 1984/164 sayı ile; davalı ile davacı arasındaki ilişkinin hizmet aktini değil, statü hukukunu ilgilendirdiği, davaya bakmanın mahkemelerinin görevi dışında kaldığı ve davada İdari Yargı yerinin görevli bulunduğu gerekçesi ile mahkemelerinin görevsizliğine karar vermiştir. Karar Yargıtay 9. Hukuk Dairesi'nin; 10-12-1984 günlü, 1984/9594-10964 sayılı kararı ile onanarak kesinleşmiştir.

Bu kez davacı; kıdem tazminatından noksan ödenen 275.369.50 lira alacağın tahsili istemiyle 14-6-1985 günlü dilekçe ile İdari Yargı yerinde dava açmıştır.

Kayseri İdare Mahkemesi : 27-6-1985 gününde, 1985/287-238 sayı ile; İdari Yargı yerinde açılacak davaların 2576 ve 2577 Sayılı Kanunlarda gösterildiği, İdari Yargı'da görülecek davaların, İdari eylem ve işlemlerle, idari sözleşmelerden doğan davalar olduğu, davacının çözümünü istediği anlaşmazlığın, idari nitelikte olmayıp, özel hukuka dayalı bir sözleşmeden doğduğu, ortada idari makamlarca yapılmış, idari eylem, işlem ve sözleşme bulunmadığı, uyuşmazlığın; görev ve ücrete ilişkin bulunduğu, bunun çözümünün ise genel hükümlere göre Adli Yargı yerinin görevine girdiği gerekçesi ile davada mahkemelerinin görevsizliğine karar vermiştir.

Böylece; tarafları, sebebi ve konusu aynı olan davada, Adli ve İdari Yargı yerlerince verilen kesinleşmiş görevsizlik kararları nedeniyle, 2247 Sayılı Kanunun 14. maddesinde belirlenen olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuş, davacı vekilinin, 27-1-1986 günlü dilekçe ile bu uyuşmazlığın giderilmesini istemesi üzerine, konu ile ilgili evrak

Kayseri İdare Mahkemesi Başkanlığı'nın 29-1-1986 günlü,1986/257 sayılı yazısı ile Uyu mazlık Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına Yargı yetkisini kullanan Uyuşma lık Mahkemesi Hukuk Bölümü; Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda,Şerafettin Seyhun,Çetin Aş çioğlu,Şafak Sancar,Erol Çırakman,İlhan Köseoğlu ve Abdullah Demir'in katılmaları ile yaptığı,24-2-1986 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Tetkik Hakimi M.İlhan Dir in raporu ile dosyadaki belgeler ve Danıştay Başsavcılığı'nın 13-2-1986 günlü,1986/3 sayılı ve Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 18-2-1986 günlü, T.M.162 sayılı davada Adli Yarg yerinin görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya,Cumhuriyet Ba savcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Danıştay Başsavcısı yerine katılan Savcı Tahsin Yağmurlu'nun yazılı düşünceler doğrultusundaki sözlü açıklamaları dinlen- dikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü.

Dava; Tarım Kredi Kooperatifinde işçi statüsünde çalışmakta iken, emekli olan davacıya,noksan ödenen kıdem tazminatı alacağıının tahsili istemine ilişkin olup, anlaşmazlık kıdem tazminatından doğmakta ve davacı bu kıdem tazminatının noksan öden- diğinden bahisle,bu noksanlığı talep etmektedir.

1581 Sayılı Kanuna göre kurulan ve daha sonra çıkarılan 7-6-1985 günlü, 3223 Sayılı ve 1581 Sayılı Kanun'un kimi maddelerini değiştiren kanun ile statüleri ay- nen korunan Tarım Kredi Kooperatifleri; bu kanunda yazılı hükümlerden faydalanmak üzere ortaklarının ekonomik menfaatlerini korumak ve meslek ve geçimleri ile ilgili ihtiyaç- larını sağlamak amacı ile üreticiler tarafından karşılıklı yardım ilkesine dayanan ve tüzel kişiliği olan değişik ortaklık ve tüzel kişiliğe sahip kuruluşlardır.Olay zama- nında mer'i aynı kanun uyarınca bu kooperatiflerin işleri; kanun,ana sözleşme,diğer mev- zuat hükümleri,üst kuruluşların talimatları,genel kurul ve yönetim kurulu kararlarına göre yürütülmekte, bu kooperatiflerde görev yapan personelin atama,emeklilik ve görev- den çıkarılması gibi hususlar ana sözleşmede gösterilmektedir.

Öte yandan; olay zamanında mer'i mevzuata göre,bu tür kooperatiflerde Toplu İş Sözleşmesi kapsamında olan ve olmayan personel görev yapmakta,1581 Sayılı Kanuna gö- re çıkarılan " Tarım Kredi Kooperatifleri ve Birlikleri Personel Yönetmeliği" nin 40. maddesinde aylık ücretin Toplu İş Sözleşmesi kapsamında olan personele,Toplu İş Sözleş- mesi'ndeki esaslar dahilinde ödeneceği,102.maddesinde ise,emekliye sevk olunan perso- nelin kıdem tazminatının 47. maddedeki esaslara göre ödemesi öngörülmektedir.

İncelenen dosya içeriğinden; davacının,özel hukuk hükümlerine tabi tüzel kişiliğe haiz bir kuruluş olan Tarım Kredi Kooperatifinde çalıştığı, Koop-İş Sendika- sı'nda üye bulunduğu,Toplu İş Sözleşmesi'nden yararlanıp,Toplu İş Sözleşmesi kapsamın- da olduğu, bu sözleşme ile öngörülen haklardan olan kıdem tazminatından noksan ödenen kısmı dava konusu yaptığı anlaşılmaktadır.

Durum böyle olunca anlaşmazlık; Toplu İş Sözleşmesi kapsamında bulunan ve davalı ile arasında akti bir ilişki olan davacıya,kıdem tazminatının noksan ödemesin- den kaynaklandığından,davada Adli Yargı yeri görevli bulunmaktadır.

Esasen bu konuya ilişkin anlaşmazlıklarda Adli Yargı yerinin görevli olduğu; Mahkememiz'in süreklilik kazanan içtihatları cümlesindedir. (11-11-1985 günlü, 1985/24-31 sayılı Hukuk Bölümü kararı)

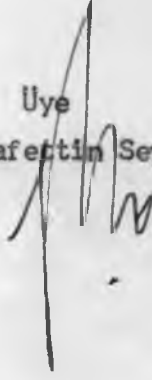
Açıklanan nedenlerle, davanın Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğinden, Kayseri İş Mahkemesi'nin 26-6-1984 günlü, 1983/446, 1984/164 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle, Kayseri İş Mahkemesi'nin 26-6-1984 günlü, Esas-1983/446, Karar-1984/164 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 24-2-1986 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
Servet Tüzün

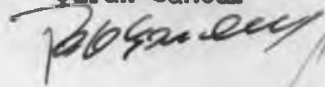
Üye
Şerafettin Seyhun

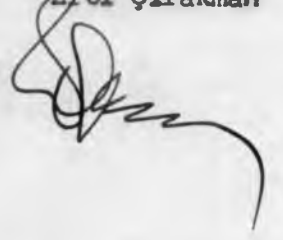
Üye
Çetin Aşçıoğlu

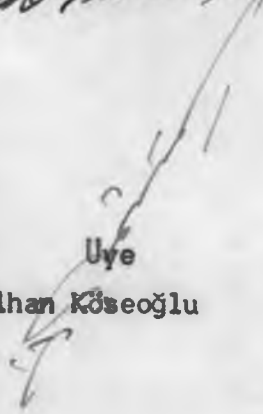
Üye
Şafak Sancar

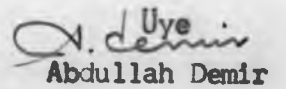
Üye
Erol Çırakman

Üye
İlhan Köseoğlu

Üye
Abdullah Demir

28/2

S.Y.

Bu kararın Resmî gazete'de yayımı uygundur.

Başkan